

Rapport

Archief Philip Staal

uitgebracht aan de Stichting Joods Maatschappelijk Werk

betreffende mijn onderzoek van het

vermogensoverzicht d.d. 9 februari 1954 van de bewindvoerder voor de
onverdeelde nalatenschap van de heer I. Staal en mevrouw A. Staal-Nathan

in samenhang met de

financiële verantwoording d.d. 13 juni 1962 van de voogd van één van de twee
kinderen van de heer I. Staal en mevrouw A. Staal-Nathan.

drs. F. Hoek RA
(registeraccountant)

Kockengen, 30 mei 2003.

Strikt vertrouwelijk

Stichting Joods Maatschappelijk Werk
ter attentie van de heer drs H. G. Vuijsje
De Lairessestraat 145 – 147
1075 HJ Amsterdam.

Archief Philip Staal

Geachte heer Vuijsje,

Met uw brief van 9 april 2003 stuurde u mij kopieën van:

- “copie-rapport d.d. 9 februari 1954” – met bijlagen – opgesteld door Accountantskantoor Ph. Vos, en uitgebracht aan de heer D. Jager, bewindvoerder voor de heer I. Staal en mevrouw A. Staal-Nathan;
- Staat van Ontvangsten en Uitgaven – met bijlagen – per 13 juni 1962 opgesteld door de S. A. Rudelsheim-Stichting, voogd van de heer Philip Staal.

Het “copie-rapport d.d. 9 februari 1954” bevat vermogensoverzichten van de bewindvoerder, met toelichtingen daarop, en wordt hierna aangehaald als *vermogensoverzicht*.

De Staat van Ontvangsten en Uitgaven opgesteld door de voogd bevat de financiële verantwoording van de voogd tot de datum van meerderjarigheid van de heer Philip Staal en wordt hierna aangehaald als *(financiële) verantwoording*.

Beide stukken zijn als bijlagen 2 resp. 3 aan mijn rapport toegevoegd.

U deelde mij mede dat de heer Philip Staal, een van de twee kinderen van de heer en mevrouw I. Staal, oorlogswaes en tot aan de datum van zijn meerderjarigheid onder voogdij van de S. A. Rudelsheimstichting, onlangs aan Joods Maatschappelijk Werk (JMW) verscheidene vragen over die stukken heeft gesteld.

U heeft mij verzocht beide stukken te bestuderen en mijn opmerkingen en bevindingen aan u te rapporteren.

U heeft mij voorts gevraagd na te gaan of het vermogensoverzicht en de verantwoording op elkaar zijn “aan te sluiten”, d.w.z. of op basis van het vermogensoverzicht per 1 januari 1953 kan worden vastgesteld dat in de verantwoording van de voogd het netto-vermogen van de heer Philip Staal na de boedelverdeling volledig en juist is verantwoord.

Ik heb geen kennis kunnen nemen van mogelijk nog bestaand aanvullend archiefmateriaal. Het NBI- dossier uit de jaren 1946 – 1954 inzake het beheer van de nalatenschap van de heer en mevrouw I. Staal is uitsluitend toegankelijk voor nabestaanden; in het archief van JMW bevinden zich naar u mij meedeelde geen dossiers met gedetailleerde financiële gegevens over de voogdij van de heer Philip Staal.

Ik heb u tijdens ons eerste gesprek reeds meegedeeld dat ik, op zijn verzoek, op 24 februari 2003 een onderhoud heb gehad met de heer Philip Staal. Hij heeft mij toen enkele feitelijke vragen gesteld over het naoorlogs rechtsherstel en de mogelijke invloed daarvan op bedragen in het vermogensoverzicht van de bewindvoerder.

Op de aan mij gezonden stukken heb ik geen accountantscontrole toegepast.

1. Samenvatting en conclusies

Het vermogensoverzicht van de bewindvoerder bevat de overzichten per 1 januari voor de jaren 1946 t/m 1953 van het vermogen van de nalatenschap van de heer I. Staal en mevrouw A. Staal-Nathan. Het vermogensoverzicht per 1 januari 1953 sluit met een "Zuiver Vermogen" ad f 35.018,95 voor de beide kinderen, per kind dus f 17.509,47.

Op enig moment na 1 januari 1953, en waarschijnlijk niet vóór 9 februari 1954, zal de nalatenschap door een (boedel)notaris zijn afgewikkeld en zal het netto batig saldo aan de voogd over beide kinderen ter beschikking zijn gesteld.

Er is geen notariële akte of memorie van successie van die boedelverdeling beschikbaar, zodat niet bekend is welk netto aandeel uiteindelijk elk kind heeft ontvangen.

Evenmin is bekend welke vermogensmutaties in de nalatenschap hebben plaatsgevonden na 1 januari 1953 tot aan het moment van afwikkeling door de notaris. In de toelichting op de vermogensoverzichten is vermeld dat in die overzichten geen rekening is gehouden met nog op te leggen heffingen door het NBI, met een vergoeding voor de bewindvoerder, met kosten van vermogensrecherche en beheer, alsmede met accountantskosten. Bij de afwikkeling door de notaris zullen zeer waarschijnlijk ook nog notariskosten in rekening zijn gebracht.

Naar mijn mening bestaat dan ook geen enkele mogelijkheid om op basis van het laatst bekende vermogensoverzicht per 1 januari 1953 een maar enigszins betrouwbare schatting te maken van het door de heer Philip Staal ontvangen netto-vermogen na de boedelverdeling.

De financiële verantwoording van de voogd begint niet met een als zodanig omschreven boeking van het van de notaris ten gunste van de pupil ontvangen netto vermogen. Volgens die verantwoording heeft de heer Philip Staal uit nalatenschappen ontvangen een bedrag van f 18.943,52 dat echter gecorrigeerd moet worden met de als uitgave verantwoorde doorbetaling van een Jokos uitkering aan zijn broer (zie mijn herziene splitsing van ontvangsten en uitgaven in bijlage 1), waarna per saldo dan resteert f 17.396,76 als ontvangsten uit nalatenschappen. Daarin is echter begrepen een bedrag van f 5.908,12 afkomstig uit Jokosuitkeringen die naar alle waarschijnlijkheid niet in de door de notaris afgewikkelde boedelverdeling zullen zijn opgenomen. Jokos uitkeringen werden immers pas in 1960 of daarna uitbetaald. Jokos vorderingen konden pas worden ingediend vanaf 1958 toen de West-Duitse BRüG dat mogelijk maakte.

Het verschil tussen f 17.396,76 minus f 5.908,12 is f 11.488,64.

Daarnaast werd door de voogd ten gunste van de heer Philip Staal ontvangen de helft van de op het moment van de boedelverdeling aanwezige effectenportefeuille (die volgens bijlage 1 bij de verantwoording identiek was aan de portefeuille per 1 januari 1953 volgens bijlage 3 bij het vermogensoverzicht). Die effecten waren in het vermogensoverzicht per 1 januari 1953 gewaardeerd op f 39.439,00 voor beide kinderen, dus voor elk f 19.719,50, zodat de heer Philip Staal dan – althans volgens de verantwoording van de voogd – f 11.488,64 plus f 19.719,50, tezamen **f 31.208,14** heeft ontvangen uit de boedelverdeling.

Dat is aanmerkelijk meer dan de helft van het zuiver vermogen per 1 januari 1953 dat volgens de bewindvoerder **f 17.509,47** per kind bedroeg.

Ik kan dat verschil niet verklaren.

Het is mogelijk dat in de periode na 1 januari 1953 tot het moment van de boedelverdeling nog aanzienlijke inkomsten zijn gerealiseerd en/of dat in die periode een aanzienlijke vermindering of kwijtschelding van schulden (Passiva) heeft plaatsgevonden. Een andere mogelijkheid is dat in de verantwoording van de voogd uitgaven zijn verantwoord – in mindering op de ontvangsten uit nalatenschappen – die door de boedelnotaris zijn gedaan op het moment van de afwikkeling van de nalatenschap, zoals vermogensaanwasbelasting, successierecht, en verschuldigde kosten van levensonderhoud.

Ik zie geen mogelijkheid om op basis van de aan mij verstrekte gegevens de vermogensopstelling per 1 januari 1953 van de bewindvoerder en de financiële verantwoording van de voogd op elkaar “aan te sluiten”, dit wil zeggen ik kan op basis van de vermogensopstelling per 1 januari 1953 niet vaststellen dat het netto-vermogen van de heer Philip Staal na de boedelverdeling volledig en juist is opgenomen de in de verantwoording van de voogd.

De ontbrekende memorie van successie is voor zo’n aansluiting onontbeerlijk.

Zowel ten aanzien van de vermogensopstellingen van de bewindvoerder als de verantwoording van de voogd is het mij op basis van de verstrekte stukken evenmin mogelijk een oordeel te vormen over de vraag of de nalatenschap van de heer en mevrouw I. Staal, dan wel het netto-vermogen van de heer Philip Staal, juist zijn beheerd, en of de ontvangsten volledig en de uitgaven juist zijn verantwoord.

2. Algemeen

Bewindvoering¹

Het Nederlandse Beheersinstituut (NBI) is opgericht op 9 augustus 1945 krachtens Besluit E33. Een van de taken van het NBI was het doen voeren van bewindvoering voor afwezigen, waartoe bewindvoerders werden benoemd. Bewindvoerders moesten bij aanvang van hun taak voor het NBI een opstelling maken van het vermogen van de boedel en daarna periodiek, meestal jaarlijks per 1 januari, rekening en verantwoording afleggen aan het NBI in de vorm van een vermogensopstelling. Het laatste vermogensoverzicht dat bewindvoerders moesten verstrekken aan het NBI was dat per 1 januari 1953.

Een bewindvoering eindigde in de meeste gevallen bij het vaststaan van het overlijden van de afwezige(n). De afwikkeling van de nalatenschap werd dan overgedragen aan een zogenoemde boedelnotaris.

Bewindvoerders hadden recht op een vergoeding voor hun werkzaamheden; de vergoeding werd door het NBI vastgesteld in de vorm van een percentage – met een minimum en een maximum – van het beheerde vermogen. De vergoeding bedroeg voor het beheer van privé vermogens 1,4% van het actief vermogen per jaar, met een maximum van f 1.000.

Vermogensoverzicht van de bewindvoerder

Het vermogensoverzicht van de bewindvoerder bestaat uit een accountantsrapport d.d. 9 februari 1954 dat is opgesteld door het toenmalig Accountantskantoor Ph. Vos te Amsterdam en dat is uitgebracht aan de heer D. Jager, bewindvoerder per 17 september 1947 voor de heer I. Staal en mevrouw A. Staal-Nathan.

De heer en mevrouw I. Staal zijn volgens de toelichting in het vermogensoverzicht in juni 1943 overleden; inschrijving van hun overlijden vond plaats in april 1950.

Naar ik op 24 februari 2003 van de heer Philip Staal heb begrepen, bleken er in het door hem geraadpleegde NBI dossier betreffende de bewindvoering over de nalatenschap van de heer en mevrouw I. Staal geen stukken aanwezig met een door het NBI verplichte jaarlijkse opgave van het vermogen van die nalatenschap. Het rapport van Accountantskantoor Ph. Vos per 9 februari 1954 zou dan het enige vermogensoverzicht van de bewindvoerder zijn.

Financiële verantwoording van de voogd

De financiële verantwoording van de voogd is een door die voogd, de S. A. Rudelsheim-Stichting, per 13 juni 1962 opgestelde financiële verantwoording van de door de voogd tijdens het voogdijschap ontvangen en betaalde bedragen ten behoeve en ten laste van haar pupil, de heer Philip Staal, die op die datum meerderjarig werd.

De verantwoording bevat:

- een Staat van Ontvangsten en Uitgaven
- een Specificatie Effectenverloop
- een Specificatie van Spaarbankboekjes.

Ik merk op dat in de bijlage 2 specificaties van spaarbankboekjes bij de Rijkspostspaarbank en de Nederlandse Middenstands Spaarbank zijn opgenomen, maar dat van de Twentse Bank (TwBk) geen boekje(s) of rekening-courantgegevens zijn gespecificeerd.

De verantwoording van de voogd is naar alle waarschijnlijk een samenvatting of recapitulatie van een gedetailleerde administratie van de ontvangsten en uitgaven ten behoeve dan wel ten laste van de heer Philip Staal. De samenvatting bevat echter geen enkele (boekings)datum van de ontvangsten en uitgaven.

Aansluiting vermogensoverzicht en verantwoording

Het vermogensoverzicht van de bewindvoerder bevat de vermogensposities per 1 januari van de jaren 1946 t/m 1953. In de toelichting op het vermogensoverzicht worden enkele ontvangsten en uitgaven vermeld, waarbij overigens niet is aangegeven op welke wijze die betalingen zijn verricht en hoe die ontvangsten zijn ontvangen. In het vermogensoverzicht zijn – met één uitzondering – geen liquiditeitsstanden opgenomen. De uitzondering vormt de in het vermogensoverzicht opgenomen rekening-courantverhouding met het effectenkantoor Schretlen.

De vermogenspositie per 1 januari 1953 is het laatst bekende vermogensoverzicht.

Er zijn drie redenen die het mijns inziens onmogelijk maken die vermogenspositie per 1 januari 1953 te gebruiken voor de “aansluiting” met de verantwoording van de voogd:

- het feit dat het vermogensoverzicht van de bewindvoerder pas op 9 februari 1954 is opgesteld doet vermoeden dat de afwikkeling van de nalatenschap door de boedelnotaris plaats heeft gevonden na die datum. Er is geen – volledig – inzicht in de ontvangsten en uitgaven door de bewindvoerder na 1 januari 1953 tot aan het moment van de overdracht aan de boedelnotaris.

- de notariële akte van de boedelverdeling, de memorie van successie, is niet bekend. Zonder die memorie is het niet mogelijk te bepalen wat het uiteindelijk netto-aandeel, d.w.z. de helft van de nalatenschap onder aftrek van alle ten tijde van de boedelafdeling nog verschuldigde lasten, van de heer Philip Staal in de nalatenschap van zijn ouders is geweest.

In het vermogensoverzicht van de bewindvoerder zijn uitdrukkelijk geen schattingen opgenomen van nog door de notaris te verwerken schulden en kosten, zoals grondheffingen NBI, kosten van vermogensrecherche en beheer, accountantkosten, successierechten, notariskosten en honorarium bewindvoerder.

- de verantwoording van de voogd vermeldt ontvangsten ten gunste en uitgaven ten laste van de heer Philip Staal zonder dat boekingsdata of nadere omschrijvingen zijn vermeld. Het is daarom, mede door het ontbreken van de door de notaris opgestelde memorie van successie, dan ook niet mogelijk uit de verantwoording van de voogd per 13 juni 1962 het door de boedelnotaris aan de voogd overgedragen netto-vermogen ten gunste van de heer Philip Staal te berekenen of te schatten.

3. Vermogensoverzicht van de bewindvoerder

Algemeen

Het valt op dat met uitzondering van de rekening-courantverhouding met Effectenkantoor Schretlen & Co in het vermogensoverzicht geen liquiditeiten als kas, bank- of postgirorekeningen zijn opgenomen. Het is niet bekend of op 1 januari 1946 liquiditeiten in de boedel voorkwamen.

In 1946 t/m 1948 zijn in de boedel netto-dividenden ontvangen tot een bedrag van f 2.295,78; dat bedrag is per 1 januari 1947 en per 1 januari 1948 niet, althans niet zichtbaar, als bezit in de vermogensoverzichten opgenomen. De rekening-courant met Schretlen komt pas op 1 januari 1949 in het vermogensoverzicht voor met een saldo van f 3.175,08.

In 1948 werden certificaten van preferente aandelen Kansas City Southern verkocht voor f 3.021,40. Niet vermeld is hoe dat bedrag werd ontvangen. Evenmin is duidelijk op welke wijze de betaling in 1950 van f 4.847,15 wegens nog verschuldigde inkomsten- en ondernemingsbelasting is gedaan. Ook is niet duidelijk op welke wijze de ontvangst in 1952 van f 3.848,18 wegens een voorschotuitkering van LVVS in het vermogensoverzicht is verwerkt.

Gedetailleerde bespreking van het vermogensoverzicht

Activa

a. *Effecten.* *per 1 januari 1953 f 39.439,00*

De waardering van de effecten per 1 januari 1947 t/m 1 januari 1953 vond volgens de toelichting plaats op basis van de koersen voor de aangifte vermogensbelasting. In de bijlage 3 bij het vermogensoverzicht is de effectenportefeuille gespecificeerd vermeld.

Ik heb de waarderingen niet nagerekend.

In 1948 vorderde De Nederlandsche Bank 2/10 certificaten van preferente aandelen Kansas City Southern tegen een vergoeding van f 3.021,40. De post Effecten werd diensgevolge op 1 januari 1949 met f 2.500 verlaagd. Niet vermeld is hoe de boekwaarde en boekwinst zijn geboekt en verantwoord.

b. *Vordering LVVS.* *per 1 januari 1953 f 1.988,82*

De vordering bedroeg nominaal per 1 januari 1946 f 7.782,49.

In de vermogensopstellingen van 1 januari 1946 t/m 1 januari 1950 werd deze vordering opgenomen voor 40%. Daarna op 1 januari 1951 en 1952 voor 55%; op 1 januari 1953 voor 75%. In 1952 werd volgens de toelichting een uitkering ontvangen van f 3.848,18 (is 50% van de nominale vordering). Deze uitkering werd van de vordering afgeboekt, maar niet in het vermogensoverzicht als liquiditeit opgenomen.

Het is overigens niet duidelijk of vóór 1952 op deze vorderingen voorschotten in liquiditeiten zijn ontvangen. In 1946 bestond namelijk reeds de mogelijkheid een voorschot betaald te krijgen van f 1.000². In juni 1950 werd een voorschot van 40% betaalbaar gesteld, onder

af trek van het eerste voorschot. In juni 1951 werd een uitkering van 55% betaalbaar gesteld, onder aftrek van eerder ontvangen voorschotten. In oktober 1952 werd de uitkering verhoogd tot 75%.

Ik merk op dat de in de vermogensopstelling toegepaste waarderingspercentages van achtereenvolgens 40%, 55% en 75% overeenkomstig de fiscale voorschriften dan wel werkelijke uitkeringspercentages zijn.

Het is niet duidelijk of reeds vóór 1952 voorschotuitkeringen zijn ontvangen. Het is mij ook niet duidelijk waarom de volgens de vermogensopstelling in 1952 ontvangen uitkering slechts 50% van de nominale vordering bedroeg.

Uit het vermogensoverzicht en de verantwoording kan worden opgemaakt dat de vordering op LVVS geheel is ontvangen:

- de vordering bedroeg nominaal	f 7.782,49
- hiervan is uiteindelijk 90% door LVVS terugbetaald, ofwel	f 7.004,24
- in 1952 werd als ontvangen verantwoord	f 3.848,18
- zodat resteert	f 3.156,06
- de helft hiervan is	f 1.578,03
- dit bedrag is in de verantwoording als ontvangst opgenomen.	

De vordering op LVVS is volgens het vermogensoverzicht ontstaan omdat zich onder de fondsen die na de bevrijding ten behoeve van de heer I. Staal werden aangetroffen een aantal effecten bevonden die door vroegere eigenaars werden teruggevorderd. Hoe dat mogelijk bleek, wordt uit het vermogensoverzicht niet duidelijk. Normaliter kon zo'n terugvordering alleen plaats vinden wanneer het effecten betrof die in de oorlog door de koper niet te goeder trouw waren verkregen.³

c. Erven A. Blom.

per 1 januari 1953 f 115,15

Volgens de toelichting werd deze vordering ad f 115,50 in juli 1953 vereffend. Niet vermeld is op welke wijze.

d. Claim onafgerekende dividenden.

per 1 januari 1953 f 3.833,94

Volgens de toelichting werd deze vordering die op 1 januari 1953 f 3.833,94 bedroeg in 1953 volledig afgewikkeld. Niet vermeld is op welke wijze.

e. Ph. Vos

per 1 januari 1953 f 155,93

Het is mij niet duidelijk waarom deze schuld van de heer Ph. Vos aan de boedel niet aan de boedel is terugbetaald, dan wel is gecompenseerd met de vordering van Ph. Vos op de boedel. Over de afwikkeling is in de toelichting in het geheel niets vermeld.

f. Rijkspostspaarbank

per 1 januari 1953 f nihil

g. Bedrijfsvereniging

per 1 januari 1953 f nihil

h. D. Jager

per 1 januari 1953 f 2,57

Ook hier is het mij niet duidelijk waarom deze relatief zeer geringe schulden aan de boedel niet – eerder – zijn terugbetaald.

i. A.O.F.

per 1 januari 1953 f 250

Het betreft hier volgens de toelichting ontvangen voorschot ad f 250,- op een verzekerde som van f 1.150,-.

Door de beheerder/liquidateur van de A.O.F. werd in 1949 besloten een voorlopige uitkering van 25% te doen⁴.

j. Effectenkantoor Schretlen & Co

per 1 januari 1953 f 9.647,23

Volgens de toelichting werden in deze rekening-courant geboekt de ontvangen netto dividenden (de op het bruto dividend in rekening gebrachte dividendbelasting is als separate vordering opgenomen; zie hierna) minus kosten en "gedebiteerde bedragen ter zake van enkele verrichte betalingen". Doordat ten laste van deze rekening-courant enkele onbekende betalingen zijn verricht, is aansluiting met de in bijlage 2 van het vermogensoverzicht verstrekte specificatie van de dividendopbrengsten niet mogelijk.

Opmerkelijk vind ik dat de rekening-courant met Schretlen pas op 1 januari 1949 een saldo vertoont, alhoewel volgens bedoelde bijlage 2 al in 1946 t/m 1948 al dividenden waren ontvangen. Ik merk op dat in genoemd rekening-courantsaldo per 1 januari 1953 nog een bedrag van f 1.057,84 moet zijn begrepen wegens "te restitueren dividenden".

k. Schadeclaim Huisraad.

per 1 januari 1953 f 5.040

Volgens toelichting in het vermogensoverzicht werd het bedrag ontvangen door bijschrijving op spaarbankboekje, per kind f 2.520.

l. Schadeclaim Bedrijfsinventaris

per 1 januari 1953 f nihil

Deze vordering is al de jaren als P.M. opgenomen. Mijns inziens terecht.

Een voorwaarde voor schadevergoeding wegens bedrijfsinventaris was dat het bedrijf na de oorlog werd voortgezet⁵

m. Dividendbelasting

per 1 januari 1953 f 261,07

Geen opmerkingen.

n. Achterstallige en vervallen dividenden

per 1 januari 1953 f nihil

Geen opmerkingen

o. Aandelen in onverdeelde boedels

per 1 januari 1953 f nihil

Ik merk op dat – de helft van – een aantal hier genoemde posten als huisraadschade en voorschot AOF voorkomen in de verantwoording van de voorgd. Niet vast te stellen is of die ontvangsten voor of na de boedelverdeling zijn gerealiseerd.

p. Sieraden.

per 1 januari 1953 f 100,-

Ik heb hier geen oordeel over.

Passiva

q. *Inkomstenbelasting/Ondernemingsbelasting* per 1 januari 1953 f nihil
Volgens de toelichting betreft het hier inkomstenbelasting 1941 en 1942, alsmede ondernemingsbelasting 1942 en 1943. De bewindvoerder heeft deze belasting in 1950 betaald.

r. *Vermogensaanwasbelasting* per 1 januari 1953 f 4.000
De vermogensaanwasbelasting is een na de oorlog ingestelde belasting op vermogenstoename in de periode 1 mei 1940 tot na de oorlog. Die belasting was ook verschuldigd door in de oorlog overledenen.

s. *Successierechten* per 1 januari 1953 f nihil
Het bevreemdt mij dat door accountantskantoor Ph. Vos geen schatting is gemaakt van te betalen successierecht. Immers, het tarief was bekend⁶, evenals het vermoedelijk zuiver vermogen per kind (50% van f 35.018,95) ad circa f 17.500.
Bij dat bedrag zou het te betalen successierecht naar mijn schatting circa f 900 hebben bedragen; in die schatting heb ik geen rekening gehouden met een mogelijk hoger successierecht wegens erfopvolgingen.

t. *Te restitueren dividenden* per 1 januari 1953 f 1.057,84
Geen opmerkingen.

u. *Verschuldigde kosten levensonderhoud kinderen* per 1 januari 1953 f 15.680,72
Het betreft hier volgens de toelichting door derden – O.P.K. en later Sociale Zaken Amsterdam – betaalde bedragen aan de Stichting Le-Ezrath Ha-Jeled in de periode 1946 t/m 1952. Niet bekend is of in 1953 en daarna ook nog bedragen zijn betaald door Sociale Zaken. Het bevreemdt mij dat deze schuld van de beide kinderen Staal is opgenomen als schuld van de nalatenschap van de heer en mevrouw I. Staal.

v. *Ph. Vos, Amsterdam* per 1 januari 1953 f 6.036,20
Het betreft hier volgens de toelichting door de heer Ph. Vos aan derden betaalde bedragen wegens opname van beide kinderen Staal in een kindertehuis in de periode 20 mei 1943 t/m medio juli 1946.
Ook ten aanzien van deze post vraag ik mij af of het hier niet betreft schulden van de beide kinderen Staal en geen schuld van de nalatenschap.

w. *Kosten van vermogensbeheer en recherche* per 1 januari 1953 f 3.500
Geen opmerkingen.

x. *Naoorlogse fiscale schulden* per 1 januari 1953 P.M.
Uit de toelichting blijkt dat het hier betreft mogelijke fiscale schulden van de kinderen Staal. De fiscale schulden van de boedel waren al onder q. en r. opgenomen.

Overzicht van baten en lasten over de jaren 1946 t/m 1952.*Dividendopbrengsten**totaal f 10.982,85*

In de toelichting bij de actiefpost Effectenkantoor Schretlen & Co. is vermeld dat in de rekening-courant met Schretlen worden geboekt de dividenden van de effecten van de boedel zowel als van de geopponeerde effecten. Ook werden in deze rekening-courant geboekt provisie en kosten alsmede enkele ontvangsten en betalingen.

Met deze toelichting is het mij niet mogelijk aansluiting te vinden tussen het totaal van de in de bijlage 2 van het vermogensoverzicht vermelde dividendopbrengsten en de stand van de rekening-courant met Schretlen per 1 januari 1953. In dat rekening-courant saldo zou, conform de toelichting, nog een bedrag van f 1.057,84 zijn opgenomen wegens te restitueren dividenden per 1 januari 1953.

*Renten**totaal f 164,22**Lasten**totaal f -500,84*

Niet vermeld is hoe die renten ontvangen zijn en op welke wijze de lasten zijn betaald.

4. Financiële verantwoording van de voogd

(zie voor een door mij herziene opstelling van de ontvangsten en uitgaven de bijlage 1)

Ontvangsten

Ontvangsten uit nalatenschappen

Volgens de Staat van Ontvangsten en Uitgaven is ten behoeve van Philip Staal ontvangen uit nalatenschappen een bedrag van f 18.943,52. In dit bedrag zijn 4 Jokos uitkeringen opgenomen tot een bedrag van f 7.454,88. Jokos uitkeringen werden echter pas in 1960 en daarna uitbetaald, zodat zeer waarschijnlijk deze uitkeringen niet in de door de notaris opgemaakte memorie van successie waren begrepen.

Het totaal aan ontvangen Jokos uitkeringen dient nog te worden gecorrigeerd met de als uitgave verantwoorde doorbetaling van een Jokos uitkering aan de broer, zodat resteert een bedrag ad f 5.908,12 aan door de heer Philip Staal ontvangen Jokos uitkeringen. Het bedrag aan "ontvangsten uit nalatenschappen" volgens de memorie van successie zal dan zeer waarschijnlijk hebben bedragen f 11.488,64. Jokos vorderingen – de zogenoemde M-claims onder de BRüG – konden pas in en na 1958 worden ingediend.

Dividendopbrengsten, coupons, stockdividenden en verkoop claims

Gespecificeerd per soort effect (dividenden, coupons, stocks en claims) zijn achtereenvolgens verantwoord f 10.421,18, f 3.021,57 en f 2.448,31, tezamen **f 15.891,06**.

Rente, Restituties, Sociale Verzekeringsbank

Onder deze noemers is **f 3.380,93** als ontvangsten verantwoord.

Totaal opbrengsten

In totaal werden als opbrengsten verantwoord, exclusief verkoop en lossing effecten, een bedrag ad **f 36.668,75**.

Uitgaven

Aankoop / verkoop Effecten

Aangekocht werd voor een bedrag van f 25.474,31 en verkocht voor f 10.515,23, per saldo dus **f 14.959,08**.

Belastingen en AOW

Hieraan werd uitgegeven een bedrag van **f 4.207,28**.

Zonder nadere gegevens zijn de verantwoorde bedragen niet na te rekenen.

Ik merk overigens op dat minderjarigen met eigen inkomsten (in dit geval uit vermogen) toen en ook nu tot voor enkele jaren over hun inkomsten uit vermogen belasting verschuldigd zijn, evenals vermogensbelasting wanneer de waarde van het vermogen boven het door de fiscus gestelde grensbedrag ligt.

De vermogensaanwasbelasting was een belasting die na de oorlog is ingesteld en moest worden betaald over de waardestijging van het vermogen in de oorlog. In het

vermogensoverzicht werd in de toelichting vermeld dat de als schuld van de boedel opgenomen vermogensaanwasbelasting ad f 4.000 getaxeed was over de periode 1 mei 1940 – 11 juni 1943. Verondersteld mag dan ook worden dat de door de notaris of voogd ten laste van Philip Staal betaalde vermogensaanwasbelasting betrekking had op de periode na 11 juni 1943.

Overige kosten

De overige kosten bedragen f **14.516,01**

Over de in dit bedrag opgenomen detailposten heb ik geen oordeel.

Totaal kosten

In totaal werd als kosten verantwoord, inclusief aankoop effecten minus verkoop effecten, een bedrag van f **33.682,37**.

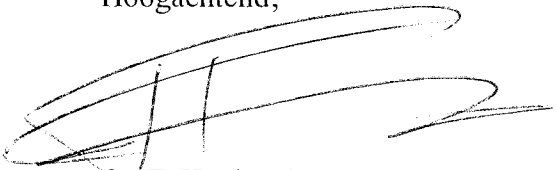
Saldo opbrengsten minus kosten

Het saldo is f 36.668,75 minus f 33.682,37, ofwel f **2.986,38**.

Dat bedrag is gelijk aan de eindsaldi van de in de verantwoording vermelde spaarbankboekjes.

Gaarne tot het geven van nadere toelichtingen bereid,

Hoogachtend,

drs F. Hoek RA
Roerdomp 3
3628 CA Kockengen, 30 mei 2003.

telefoon: 0346 – 241463

telefax : 0346 – 242257

¹ "Onderzoeksgids Archieven joodse Oorlogsgetroffenen". Algemeen Rijksarchief 1998. Pag. 212 e.v.
"Archieven, Tastbare goederen, Claims". Tweede rapport Commissie van Onderzoek Liro-archieven (Commissie Kordes). Den Haag, 9 december 1998.

² "Bijlage 4, deel II van het Eindrapport van de Contactgroep Tegoeden WO II (Commissie Van Kemenade)". Amsterdam, 12 januari 2000.

³ "Eindrapport van de Begeleidingscommissie Onderzoek Financiële Tegoeden WO-II in Nederland (Commissie Scholten), deel II". Leiden, 15 december 1999. Pag. 307, e.v.

⁴ Rapport Commissie Scholten, deel I, pag. 186.

⁵ Rapport Commissie Van Kemenade, bijlage 4, deel II, pag. 46.

⁶ Zie bijlage 4, deel II bij Rapport Commissie Van Kemenade, pag. 106 en bijbehorende tabel.